

Schriftelijke Statenvragen van de Statenfractie van JA21 over Spreidingswet n.a.v. de aangeboden petitie VNG, IPO en COA aan de Eerste Kamer, ingediend op 25 januari 2024, en de antwoorden daarop van het college van Gedeputeerde Staten zoals vastgesteld op 6 februari 2024 (3220935).

Inleidend:

De afgelopen week is de spreidingswet (dwangwet) in de Eerste Kamer behandeld. Er zijn verschillende organisaties die hier een petitie over hebben ingediend, inclusief het IPO dat "van, voor en door provincies" zegt te zijn. Eerder is al op 14 december 2023 door diezelfde organisaties een brief aan de Tweede kamer verzonden waarin toen ook al werd aangegeven voorstander te zijn van genoemd wetsvoorstel.

Vragen:

1. Is GS op de hoogte van de aangeboden petitie inzake de spreidingswet, die afgelopen dinsdag 16 Januari 2024 is aangeboden namens het VNG, IPO en COA aan de Eerste Kamer?

Antwoord:

Ja, Gedeputeerde Staten zijn op de hoogte van de petitie.

2. Wanneer is GS op de hoogte gesteld van dit initiatief?

Antwoord:

Het aanbieden van de petitie is in lijn met eerder ingenomen standpunten door provincies in het IPO (Interprovinciaal Overleg). Het college van Gedeputeerde Staten is in december 2023 meegenomen in de wijze waarop het IPO in aanloop naar de behandeling van de spreidingswet in de Eerste Kamer het gezamenlijke standpunt van IPO, Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) onder de aandacht zou brengen.

3. Waarom heeft GS dit initiatief doorgang laten vinden zonder minstens eerst ruggespraak te organiseren met Provinciale Staten? En waarom is PS al niet eerder geïnformeerd over de brief van gelijke strekking aan de Tweede kamer?

Antwoord:

Het aanbieden van de petitie is in lijn met eerder ingenomen standpunten door provincies in het IPO. Hieronder is dat in de tijd uiteengezet:

Eind 2022 hebben de provincies gezamenlijk de spreidingswet voorzien van een consultatiereactie. In de brief is mede opgenomen:

"Ook provincies zien dat wetgeving nodig is om de crisis op te lossen en te komen tot een duurzaam en stabiel opvanglandschap. Daarbij moet worden uitgegaan van solidariteit tussen gemeenten, een eerlijke en evenwichtige spreiding over het land. Met een evenwichtige spreiding wordt de verantwoordelijkheid gedeeld."

In mei 2023 hebben de provincies in een rondetafelgesprek met de Tweede Kamer aangedrongen op een Spreidingswet die uitvoerbaar en minder complex is, geen perverse prikkel veroorzaakt en de interbestuurlijke verhouding tussen gemeenten onderling en gemeenten en provincies niet onder druk zet.

Dat standpunt is ook terug te lezen in het position paper van het IPO, waarover de Provinciale Staten van Flevoland zijn geïnformeerd via een mededeling op 27 juni 2023.

In oktober 2023 zijn de door de provincies gewenste verbeteringen door de Tweede Kamer middels amendementen in de wet aangebracht.

Op 13 december 2023 diende Tweede Kamerlid Yesilgöz een motie in, die verzocht om de behandeling van de spreidingswet in de Eerste Kamer aan te houden.

Op 14 december 2023 heeft het IPO-bestuur besloten een gezamenlijke brief¹ van VNG, Veiligheidsberaad en Kring van Commissarissen aan de leden van de Tweede Kamer mede te ondertekenen. In deze brief is opgeroepen de behandeling van de Spreidingswet in de Eerste Kamer aan de senatoren te laten.

4. *Wie heeft de petitie geïnitieerd en op basis van welke bevoegdheid heeft GS akkoord verleend aan het IPO, om als mede ondertekenaars deel te nemen aan deze petitie? Is deze petitie door iedereen in de betreffende besturen gesteund? Hoe hebben de Flevolandse bestuurders in het IPO gestemd?*

Antwoord:

De petitie is een gezamenlijk initiatief van VNG, COA en IPO. De petitie is in lijn met eerdere standpunten en activiteiten van het IPO ten aanzien van de spreidingswet. Derhalve heeft hierover geen afzonderlijke besluitvorming plaatsgevonden.

5. *De spreidingswet (dwangwet) is een zeer politiek en maatschappelijk gevoelig thema, waarom heeft GS besloten om desondanks, middels het IPO, haar medewerking te verlenen aan deze petitie? Waarom en op basis van welke positie of bevoegdheid is genoemde petitie mede ondertekend door de kring van Commissarissen van de Koning, en derhalve met instemming van de Commissaris van Flevoland?*

Antwoord:

De petitie is in lijn met eerdere standpunten en activiteiten van IPO ten aanzien van de spreidingswet. De petitie is alleen ondertekend door VNG, IPO en COA.

6. *Is GS zoals uiteengezet in de aangeboden petitie, een voorstander van de spreidingswet? Waarom?*

Antwoord:

Net als de andere provincies zien Gedeputeerde Staten dat wetgeving nodig is om de crisis op te lossen en te komen tot een duurzaam en stabiel opvanglandschap. Daarbij moet worden uitgegaan van solidariteit tussen gemeenten, een eerlijke en evenwichtige spreiding over het land. Met een evenwichtige spreiding wordt de verantwoordelijkheid gedeeld. Overigens ziet het college de Spreidingswet als onderdeel van een evenwichtig migratiebeleid, waaronder regulering van de instroom.

7. *Door het (laten) ondertekenen van deze petitie heeft GS een precedent geschapen, hoe reflecteert GS op haar handelen binnen deze kwestie? Waar ligt volgens GS de grens om via het IPO politiek gevoelige onderwerpen aan de orde te (laten) stellen, daar een expliciet politiek standpunt over in te nemen en openbaar te maken?*

Antwoord:

Gedeputeerde Staten zien niet op welke wijze er door hen een precedent zou zijn geschapen.

Gedeputeerde Simonse sprak 10 januari in de Statencommissie EMS tijdens het agendapunt Samenwerkingsverbanden betreffende dit onderwerp over "oude standpunten innemen die we al hadden". Een nadere reactie zou nog verstrekt worden

8. *Wat is het oude beleid van GS omtrent de spreidingswet? Wanneer is dit oude beleid tot stand gekomen? Door wie is dat oude beleid geformuleerd en vastgesteld?*

Antwoord:

Het standpunt van Gedeputeerde Staten is na de consultatiereactie eind 2022 ongewijzigd, zie het antwoord op vraag 3 voor een tijdlijn van de besluitvorming.

¹ [Spreidingswet zaak van Eerste Kamer \(ipo.nl\)](https://www.ipo.nl/Spreidingswet-zaak-van-Eerste-Kamer-ipo.nl)